

Routekaart Pedagogisch handelen

Het jongerenwerk draagt bij aan identiteitsvorming en volwassen worden van jongeren. Daarmee heeft het professionele jongerenwerk als basisvoorziening in de wijk een opvoedrol. Dit opvoeden – het pedagogisch handelen - speelt een belangrijke rol in het jongerenwerk. Deze routekaart helpt je keuzes te maken in het kiezen van een passend basistype pedagogisch handelen, afgestemd op de houding van jongeren ten opzichte van mainstream samenleving en wat je de jongeren wilt leren.

Houding jongeren

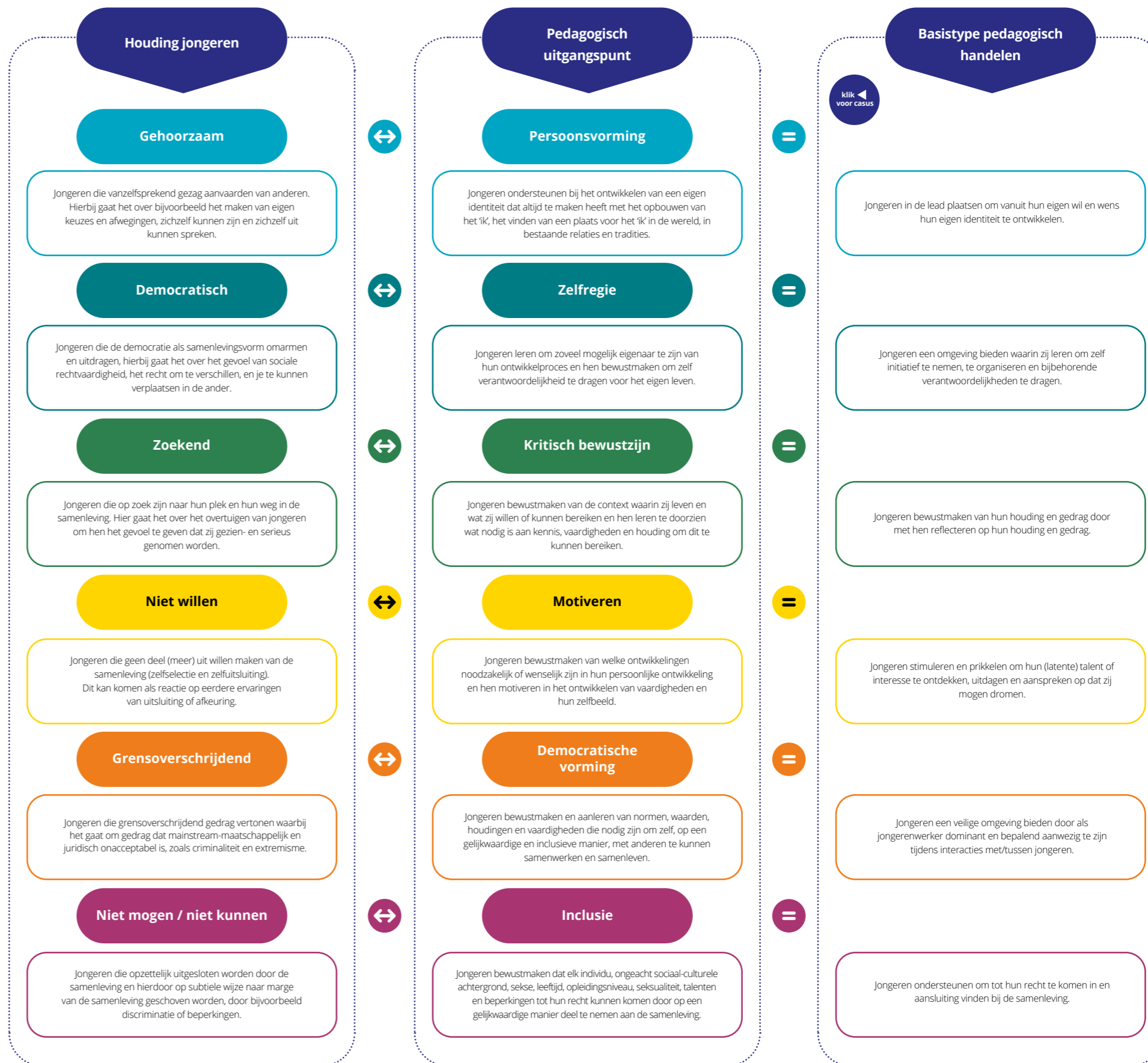
De keuze voor een type van pedagogisch handelen stemmen jongerenwerkers af op de houding die jongeren aannemen ten opzichte van de mainstream samenleving. Deze houding van jongere(n) wordt onder andere gevoed door jongerenculturen, mate van identiteitsstrijd, maatschappelijke leefomstandigheden (armoede, racisme) en individuele mogelijkheden. Hier kan het gaan over jongeren die zoekend zijn naar wie zij willen zijn, jongeren die geen deel willen maken van de samenleving of die opzettelijk uitgesloten of gediscrimineerd worden (zie figuur voor alle houdingen).

Pedagogische uitgangspunten

Aan de andere kant stemmen jongerenwerkers hun pedagogisch handelen af op wat zij jongeren willen leren, ofwel een pedagogisch uitgangspunt, waardoor zij er ook voor zorgen aan te sluiten bij de dynamische praktijk van het jongerenwerk. Hier kan het gaan over het ontwikkelen van een eigen identiteit (persoonsvorming) of over inclusie en toenemende participatie van jongeren (zie figuur voor alle uitgangspunten).

Basistypen

Vanuit een wisselwerking tussen de houding van jongeren en het pedagogisch uitgangspunt dragen jongerenwerkers met een specifieke manier van pedagogisch handelen (basistype) bij aan het opvoeden van jongeren. Gekoppeld aan zes verschillende houdingen en zes pedagogische uitgangspunten zijn er zes basistypen van pedagogisch handelen te onderscheiden: versterkend, faciliterend, spiegelend, motiverend, autocratisch en ondersteunend. Deze zes manieren van pedagogisch handelen passen jongerenwerkers naast elkaar toe in contact met jongeren. Zie ze als een houvast om weloverwogen te kunnen handelen en de kwaliteit van het pedagogisch handelen in het jongerenwerk te versterken. Dit kan bijvoorbeeld door samen met collega's te reflecteren op hoe verschillende basistypen aanwezig zijn in contact met jongeren.

Verantwoording

Deze routekaart is een eindproduct van de **Werkplaats Jongerenwerk** 2019-2020 en 2020-2021. In de Werkplaats Jongerenwerk werken onderzoekers van het **Lectoraat Youth Spot** en studenten van de minor Jongerenwerk (HvA) samen met jongerenwerkers en hun organisaties aan de professionalisering en praktijkontwikkeling van het jongerenwerk. In deze werkplaatsen waren in totaal 42 studenten van de minor Jongerenwerk, 26 jongerenwerkers en 7 kwaliteitsmedewerkers van jongerenwerkorganisaties Combiwel, perMens, Meerwaarde, Dock, Jongerenwerk Utrecht (JoU), Swazoom en Dynamo. Het onderzoek is uitgevoerd door Lectoraat Youth Spot en gefinancierd door het Speerpunt Urban Education van de Hogeschool van Amsterdam en de partners van Lectoraat Youth Spot.

Auteur: Evelien Rauwerdink-Nijland | M.m.v. Willeke Manders, Jeremy Rijnders, Joni Haijen en Dejan Todorovic | © 2021 Hogeschool van Amsterdam | Lectoraat Youth Spot - Jongerenwerk, Amsterdams Kenniscentrum voor Maatschappelijke Innovatie, Hogeschool van Amsterdam: Postbus 1025, 1000 BA Amsterdam, www.hva.nl/youth-spot | Design: Creja Ontwepen